

Mint arról a korábbiakban hírt adtunk, 2008 októberében a Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárakért Alapítvány, a Falvak Kultúrájáért Alapítvány és a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár felhívásához nagyon sokan csatlakoztak, hogy a körösmezői iskola magyar tagozatán tanuló kisdiákok részére egy alapkönyvtárat hozzunk létre. Sőt, a még csak óvodába járó gyerekeknek is vittünk csodaszép mesekönyveket, személyes ajándékként, hogy ismerjék, szokják a magyar betűt, a magyar szót. Az első lépést is azzal a céllal tettük meg, hogy mindent elkövessünk a későbbiekben azért, hogy legalább évente egy alkalommal bővítsük majd az állományt. Erre a célra szántuk az 1%-okból befolyó támogatást, amire ettől az évtől voltunk/vagyunk jogosultak. A sok személyes megkeresésnek lett eredménye, mert méreteinkhez, ismertségünkhöz képest nagyon szép összeggel gyarapodtunk. Ezúton is köszönet érte!

2009. december 3. és 5. között jártunk ismét Körösmezőn. A tavaly októberben alapított könyvtárba vittünk 170 kötet könyvet, folyóiratot. Ezek jelentős százalékban új kiadványok, de válogattunk azokból is, melyeket adományba kaptunk. A maradásra ítélt köteteket továbbra is árusítjuk, és a bevételből újabb köteteket vásárolunk.

Az iskolai könyvtár a jövő év folyamán – remélhetőleg – új helyre költözik. Egy épületszárnyal bővül az iskola, ami a nagyterem alapterületének megnövekedését jelenti, és két új tantermet egy-egy szertárral. A nagyteremben kap majd helyet a könyvtár, ahová már polcokat is sikerült megszerezniük. (Ez ott egyáltalán nem természetes.)

Szeretnék magyar írók, költők képeivel dekorálni a falakat. *Szeifried Zoltán* Kisvárdán élő festő, grafikus, aki egy 300 darabos sorozatot tervez, Janus Pannonius-tól napjainkig megörökítve nagyjaink kép-mását (közel száz már elkészült), örömmel ajánlotta fel grafikáinak másolatait e célra.

Az iskola szépen fejlődik, gondolkoznak az esetleges leváláson is, hogy az ukrán iskolától függetlenül működhessenek. Az ukrán nyelvtörvény azonban nagyon nehezíti az ügyet. Kérünk mindenkit, ha csak egy hajszálnyi lehetőséget lát arra, hogy felemelje szavát ez ellen az ellehetetlenítő törvény ellen, mely eredendően – tudjuk – nem a magyarok ellen irányul, de mi vagyunk leginkább a szenvedő alanyai, használja ki!

A könyveket a beregszászi főkonzul, *Bacska József* segítségével juttattuk át a határon. Ezúton is hálás köszönet érte! Az ő támogatásának köszönhető, hogy ebben az évben már nem kellett hátton, bőröndben cipelni, illetve csempészni a könyveket, s nem kellett megalázó vitákba bonyolódni az ukrán vámossal.

A főkonzul úrral tárgyalást is folytattunk a jövőt illetően. Nagyon pozitívan értékeli a munkánkat, s nagyon köszönte azt. A könyvadományokkal kapcsoltban hasonló álláspontot képviselünk, miszerint a határon túli magyar könyvtárakat nem az anyaországi könyvtárak selejtraktárainak kell tekintenünk, hanem olyan könyveket kell hozzájuk eljuttatnunk, amilyeneket még mi is örömmel és eredményesen használnánk. Ő maga is több ezer kötet könyvet válogat át alkalmasint, hogy az adomány ne legyen megalázó az adományo-

zott számára, hanem valóban örömét lelje benne. Nagy tiszteletet érdemel az effajta igényesség, s az ilyen, részletekre is kiterjedő odafigyelés. A beszélgetés során alátámasztottuk azt a sokak által képviselt véleményt, miszerint egy közös, magasabb szintű politikai akarat csak az, ami érdemben előre viheti az ügyeket. Addig nagyon nagy szükség van a mi alapítványunkéhoz hasonló, apró lépésekre.

Most egyik megoldandó feladatának tartja, hogy egy nemrégiben felújított beregszászi iskola könyvtárának bepolcozásában segítse az intézményt. Természetesen egységes formában képzeli el, de minden jó ötlet közelebb vihet a megoldáshoz.

A Falvak Kultúrájáért Alapítvány lépett is az ügyben, bízunk benne, hogy ez lehet megoldás is akár.

A főkonzul úrnál tett látogatás után a II. Rákóczi Ferenc Magyar Főiskola – személyesen *Orosz Ildikó* elnök asszony – vendégszeretetét élveztük Beregszászban, házigazdánk pedig *Punykó Marika* volt, akinek a neve Kárpátaljával kapcsolatban sokunk számára már fogalom. Természetesen nem maradtak el a személyes, baráti találkozók sem.

Másnap hajnalban keltünk útra, hogy időben érkezzünk Körösmezőre, ahol nem csupán az iskolai könyvtárnak vittünk most sem könyveket, hanem az óvodásoknak is. Bizony, az út hosszú volt, de még sikerült a kicsiket ebéd előtt megajándékoznunk egy-egy kis csokimikulással és személyesen mindenkit egy-egy mesekönyvvel (ötven ovis van). Ennek az adakozásnak voltak szomorú pillanatai is; a kiscsoportban alig akad olyan gyermek, aki mindkét szülőjétől magyar szót hallhatna az otthonában. Általában az egyik szülő s annak a szülei beszélnek nyelvünket. Ám az óvónénik minden tőlük telhetőt megtesznek azért, hogy minél szebben megtanulják a magyar nyelvet, s úgy folytathassák tovább majd a tanulást a magyar iskolában. A Beregszász környékéről a Tisza forrásának környékére feltelepült pedagógusok minden tiszteletet és támogatást megérdemelnek! Azt megfizetni nem lehet. Ez missziós munka!

Az ovisoktól elkészönve az iskolai könyvtárba mentünk, ahol *Bíró András* ma-

gyar szakos pedagógus vár mindig bennünket. Örömmel tapasztaltuk, hogy a könyvtárlomány mások által is gyarapodott, de az a bizonyos válogatás ráfért volna kiszállítás előtt...

Találkoztunk azzal a két diákkal, akik vállalták az állomány nyilvántartását, figyelemmel kísérik és rögzítik a kölcsönzéseket. Újabb instrukciókkal láttuk el őket, s munkájukat egy-egy könyvvel ismertük el. A látogatás részét képezte még az az esemény, hogy az adományozóknak az alapító oklevélhez csatolt listájára újabb neveket jegyeztünk be. Így: *Büki Ágnes* monori lakosét, aki tekintélyes összeggel, illetve *Vándor Kata* antikváriusét, aki szép könyvekkel támogatta alapítványunkat. *Kótyuk Márton* középiskolai tanár személyesen írhatta oda a nevét. Ő volt az, aki ezt a három napját az ügynek áldozta, és saját autójával szállított minket a távoli, számára ismeretlen vidékre. (Bár maga is kárpátaljai születésű, de Ungvár környéki.) Arra kértem *Tóth Istvánt*, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye elnökének *Seszták Oszkár*nak – aki szintén elkötelezett híve a határon túli kapcsolatok ápolásának – a külügyi tanácsadóját is, hogy örökítse meg nevét az utókor számára az adakozók között, hiszen számos kapcsolatát osztotta meg velünk, hogy a dolgaink rendezése Kárpátalján egyszerűbben menjen. Mindannyiuknak ezúton, a nyilvánosság előtt is szeretném megköszönni segítségüket!

Nem hagyhattuk ki annak a XIX. században épült, nagyon egyedi stílusú görög-ortodox fatemplomnak a megtekintését sem, melyhez egy igazi asszonyvallató hídon ve-

zetett az út. Jó példa ez a hely a mély istenhit, a babona és több vallás békés együttélésére. Okot ad bizony az elgondolkozásra; mint ahogy az is, hogy barbár módon, a feszítő lécből kitépve ellopták azt a lobogót, amelyen Szent István a kezében lévő koronát, jelképesen a magyarok országát Máriának ajánlja.

Visszafelé vezető utunkat Rahón szakítottuk meg. Nem csupán a nagyon korai sötétedés miatt, hanem hogy ott is átadjuk azt a huszonöt könyvet azoknak a gyerekeknek, akik az ez év márciusában indult hétvégi magyar óvodába járnak az Ukrán–Magyar Oktatási, Kulturális és Információs Központba. A Mikulás ajándékát *Nyejzsmák Emmának*, a központ vezetőjének adtuk át, mert a megbetegedésektől való félelem miatt elhalasztották az összejövetelt. Az ovisokkal is Emmuska foglalkozik, de mivel ő nem szakember, ő is keresi a megoldást a kicsik megfelelő szakmai irányítására. Ebben a Falvak Kultúrájáért Alapítvány támogatását is élvezzi.

Reméljük, hogy legalább a karácsonyt már együtt ünnepelehetik, s megtalálják ajándékainkat, a magyar mesekönyvkiadás remekeit.

Egy ilyen útról mindig vegyes érzelmekkel érkezik haza az ember. Az adakozás öröme, a szeretettel fogadtatás, a kérdőjelek a küzdelem mellett, a nagy szükség érzete, s a kérések, kérdések mellé – gondolatban – társul az ügyünk mellé azonnal biztosan felsorakozó anyaországiak s a világ legkülönbözőbb sarkaiban élők arca...

Nehéz, küzdelmes, időigényes munka, de megéri! Annyi energiával tölt fel a segíteni tudás öröme s a mögénk felsorakozók népes hada, hogy mindig kapunk erőt az újrakezéshez! ■

A Bod Péter Országos Könyvtárhasználat

A 2008/2009-es évben harmadszor szervezte a 16 éves Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Versenyt az OFI – Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. A hagyományoknak megfelelően a verseny három szinten (iskolai, megyei, országos) zajlott írásbeli és szóbeli fordulókkal.

Szám adatok

A 2008/2009-es versenyévadban az I. kategóriában 18 megye 140 iskolájának 627 7–8. évfolyamos tanulója indult (48 iskola adata alapján becslés). Közülük a megyei fordulóra 230-an jutottak be. Majd az országos írásbeli fordulóra 42-en, a szóbeli döntőbe a maximális nyolcan jutottak be. Ez kb. 30%-os mennyiségi növekedés az előző tanévhez képest. A verseny II. kategóriájában 17 megye 88 iskolájának 415 9–10. évfolyamos tanulója vett részt (48 iskola adata alapján becslés). Közülük a megyei fordulóra 152-en jutottak be. Az országos írásbeli fordulóra pedig 22-en, majd a szóbeli döntőbe szintén nyolcan jutottak be. Ez kb. 25%-os mennyiségi növekedés az előző évhez képest.

A növekedés okát a stabilabb megyei háttérben, az országos versenyszervezésben nyert nagyobb tapasztalatban, a tavalyi értékes fődíjban látjuk, és abban, hogy a tavalyi tanévben több szakmai fórumon sikerült a versenyt népszerűsíteni.

A megyék részvételi rangsora az egyes fordulókban részt vevő tanulók számát, a részt vevő iskolák számát, továbbá az egyes fordulók eredményeit is figyelembe veszi. Vagyis a mennyiségi és minőségi mutatók (rangsorok) segítségével megállapított rangsorról van szó, hiszen egyaránt fontos, hogy minél több tanuló próbálhassa ki magát ezen a versenyen, és az is, hogy azt minél magasabb színvonalon tegye.

Összesített megyei rangsor: 1. Budapest, 2. Szabolcs-Szatmár-Bereg, 3. Békés, 4. Vas,